

**Karneval
tradic**

www.karnevaltradic.cz

Obsah

ŘEMESLA

Betlé mářství	str. 5
Kovářství	str. 6
Krajkářství	str. 7
Lnářství	str. 8
Výroba piva	str. 9
Řezbářství	str. 10
Výroba hraček štípaných ze soustruženého dřeva	str. 11
Výroba medu	str. 12
Výroba vánočních ozdob	str. 13
Výroba perníku	str. 14
Huť křišťálového skla „Julia“	str. 15
Łomnická mléčná hala	str. 16
Manufaktuře Bolesławiec	str. 17
Niemczaňská vinice	str. 18
Lutomierské sýry	str. 19
Pohyblivé betlémy ve Vambeřicích a Kudowě-Zdroji	str. 20-21
Pstruží sídliště	str. 22

MUZEÁ

Berlova vápenka, Třemošnice	str. 23
Městské muzeum a galerie ve Svitavách	str. 24
Městské muzeum Králíky	str. 25
Mladějovská průmyslová dráha - Průmyslové muzeum, Mladějov	str. 26
Muzeum českého karosářství, Vysoké Mýto	str. 27
Muzeum dýmek Proseč	str. 28
Muzeum perníku, Ráby	str. 29
Muzeum řemesel, Letohrad	str. 30
Švýcárna Slatiňany - Muzeum starokladrubského koně	str. 31
Regionální muzeum v Chrudimi	str. 32
Regionální muzeum v Litomyšli	str. 33
Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě	str. 34
Vojenské muzeum Králíky	str. 35
Východočeské muzeum v Pardubicích - Zámek Pardubice	str. 36
Východočeský památník celnictví, Králíky	str. 37
Národní hřebčín Kladruby nad Labem	str. 38
Regionální muzeum Skuteč	str. 39
Muzeum loutkářských kultur Chrudim	str. 40

Krkonošské muzeum v Jelení Hoře	str. 41
Muzeum Slezský dům v Ziębicích	str. 42
Muzeum keramiky v Bolesławci	str. 43
Muzeum papírnictví v Dusznicích-Zdróji	str. 44
Muzeum porcelánu ve Valbřichu	str. 45
Muzeum starého kupectví ve Svidnici	str. 46
Muzeum tkalcovství v Kamenné Hoře	str. 47
Muzeum zámek Łomnica	str. 48
Muzeum zlata v Złotoryi	str. 49
Regionální muzeum v Javoru	str. 50
Muzeum železnice ve Slezsku v Jaworzyně Śląském	str. 51

MUZEA V PŘÍRODĚ

Keltský archeoskanzen, Nasavrky	str. 52
Muzeum v přírodě Vysočina - Betlém Hlinsko, Veselý Kopec	str. 53
Bochenkův statek	str. 54
Bývalý uhelný důl v Nowé Rudě	str. 55
Bývalý uranový důl v Kletně	str. 56
Gottwaldówka	str. 57
Hornicko-hutnický skanzen v Leszczyně	str. 58
Muzeum lidové kultury Krkonošsko-jesenického podhůří	str. 59
Důl sv. Jana v Krobici	str. 60
Stezka mizejících řemesel v Kudowě-Zdróji	str. 61
Starý důl ve Valbřichu	str. 62
Tkalcovské domy v Chełmsku Śląském	str. 63
Zlatý důl ve Zlém Stoku	str. 64
Domek Laboranta	str. 65

Tkalcovské domy v Chełmsku Śląském

Vždyť právě tradice – po staletí neměnné – nám poskytují pocit bezpečí a stability, a péče o ně a jejich zachování jsou posláním, které máme naplnit. I dnes v nás probouzejí tvořivost, když je modifikujeme a přizpůsobujeme současným realitám, abychom je neměli spojeny pouze s dávno zapomenutou minulostí nebo aby beze stopy nezmizely.

A to je jen několik z mnoha desítek tradic a míst, která se podařilo popsat díky polsko-české spolupráci. Zveme vás k jejich prozkoumávání – nastal čas na karneval tradic!

Karneval Tradic

Betlémářství

Pojďte s námi do betléma! Tradice betlémářství nás zavede do roku 1223. Původně byl betlém se živými zvířaty, později už se sochami. U nás byl k vidění první betlém roku 1560 v Praze v kostele sv. Klimenta. Odtud se šířil do jiných kostelů a později do domácností. Mnohé se pyšní propracovaností a zajímavými technickými detaily. Svě o tom ví betlémář a řezbář Štefan Hrudka z Mladkova. Je nositelem tradice, dbá o dodržování postupů a díky mistrovskému zvládnutí řemesla provádí i restaurátorské práce.

Štefan Hrudka
Vlčkovice 71
561 67 Mladkov

Králický Sněžník

Kovářství

Podkova je přece pro štěstí! Samostatná specializace z oboru kovářství nastala až v 19. století. Z pohledu kování koní jde o disciplínu precizní a náročnou. V kovářském řemeslu je důležitá nejen příprava podkovy, ale i správná práce a vztah s koněm. Podkovy jsou pro koně jako boty, které musí dokonale sedět. Pan Václav Ráliš z Pardubic je pokračovatelem rodinné tradice podkovářů již po šestou generaci. Jeho jméno je mimo jiné neodmyslitelně spjata s dostihovým závodistištěm v Pardubicích.

Václav Ráliš
Pražská 4
530 06 Pardubice - Popkovice

Pardubicko

ŘEMESLA

Krajkářství

Co získáte, když spojíte šikovné ruce, trpělivost a jednu paličkovanou tradici? Krajku jako obrázek. Krajkářství bylo v našich zemích známé již od 12. století. Centry českého krajkářství jsou Šumava, Krušné a Orlické hory, zejména okolí Vamberka. Paní Jiřina Rejentová vytváří krajkové šperky, interiérové dekorace a oděvní krajkou podle vlastních návrhů. Získala certifikát a ochrannou známku „Orlické hory originální produkt“. Paličkovanou krajkou si v moderním pojetí rozhodně zamilujete.

Jiřina Rejentová
Fučíkova 900
564 01 Žamberk

Orlické hory a Podorlicko

Lnářství

Mám tě ráda jako len! Proč zrovna jako len? Protože len je tradiční přírodní materiál, který patřil mezi naše nejvýznamnější textilní suroviny hlavně v období první republiky. Mezi nositele této tradice patří i pan Fidler z Hlinska z Muzea v přírodě Vysočina na Veselém Kopci. Jako jediný v Evropě se věnuje i technologii výroby ručně tkané žinylky podle patentovaného způsobu z roku 1890, která je zapsána na „Seznam nemateriálních kulturních statků tradiční lidové kultury České republiky“.

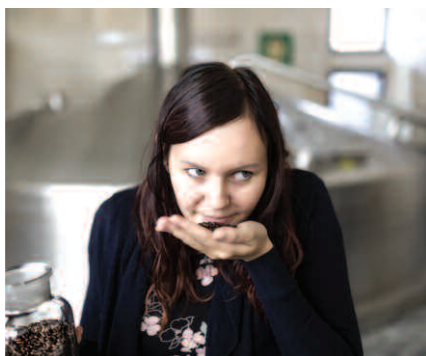

Josef Fidler
Příčná 361
539 01 Hlinsko

Chrudimsko – Hlinecko

Výroba piva

Kde se pivo vaří, tam se dobře daří! A v Čechách to platí dvojnásob, protože každý ze zdejších pivovarů je nositelem a pokračovatelem tradice, kterou je naše země proslulá. Historie vaření piva v Pardubickém kraji sahá až do začátku 14. století. Právo várečné od nepaměti patřilo mezi městské výsady, a tak není divu, že se v našem regionu nachází hned několik významných pivovarů a minipivovarů, které v poslední dekádě zažívají masivní boom. Najdete je v Poličce, Litomyšli, Svitavách a dalších městech.

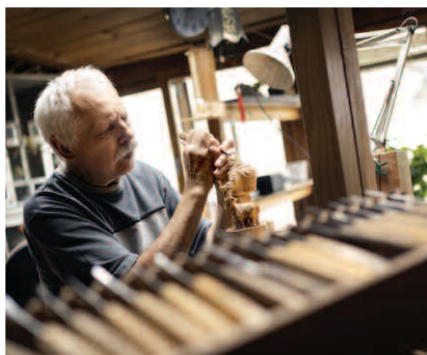

Pardubický kraj

Výroba piva

Řezbářství

To je nářez: historie řezbářství se píše už od starověku! Díky řezbářskému umu a praktickým nástrojům si časem lidé našli cestu od kamenných výrobků i k těm dřevěným. Skutečně ovládnout řezbářské řemeslo trvá i několik let. Proměnit kus dřeva v dokonalé dílo a vdechnout mu život chce talent, správné nástroje i zkušenosti. Důkazem je Bedřich Šilar z Lanškrouna, který je uměleckým řezbářem s více než 40letou praxí. Vytvořil například impozantní pohyblivý betlém nebo marionety vysoké 55 centimetrů.

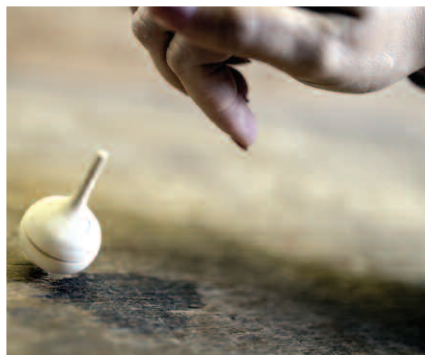
Bedřich Šilar
Máchova 66
563 01 Lanškroun

Orlické hory a Podorlicko

Výroba hraček štípaných ze soustruženého dřeva

Štípněte mě, jestli se mi to jen nezdá! Tradice výroby hraček štípaných ze soustruženého dřeva je totiž naprosto jedinečná. Pan Ladislav Chládek z Výprachtic je dnes jediným výrobcem, který se této tradiční technice věnuje. Cesta k tradiční metodě pro výrobu krušnohorských hraček přitom byla dílem náhody. Nejde tedy o rodinnou tradici, ale přímo o oživení této staré techniky. Zděděný cit pro práci se dřevem však pan Ladislav Chládek nezapře, protože jeho otec byl bednářem.

Ladislav Chládek
Výprachtice 58
561 34 Výprachtice

Orlické hory a Podorlicko

Výroba medu

Ne každá tradice je tak sladká jako tahle. Příprava medu je činnost, kdy se spojuje píle včel se šikovností lidí. Při zpracování medu nevzniká pouze produkt k jídlu či pití, ale využívají se i další složky, například pro výrobu kosmetiky. Je také nutné šířit povědomí o důležitosti včel a snažit se je chránit. Tak jako pan Vladimír Saifr. Včelaření je součástí jeho života od roku 2005, nyní se stará o více než 25 včelstev a věnuje se také popularizační činnosti a vzdělávání v oboru včelařství.

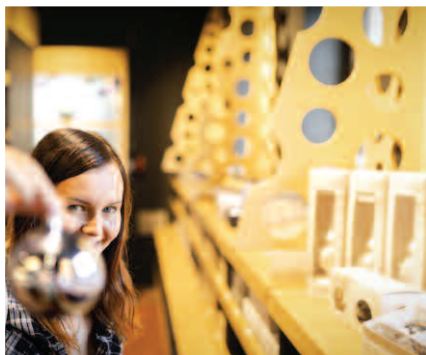

Keltský archeoskanzen
Nasavrky 409
538 25 Nasavrky

Chrudimsko – Hlinecko

Výroba vánočních ozdob

Vyrazte s námi směr Vánoce! Tradice ruční výroby skleněných vánočních ozdob sahá až do počátku 19. století. České země byly proslulé výrobními podniky a rodinnými firmami na výrobu vánočních dekorací. Sklářské řemeslo je v mnoha ohledech fascinující, nabízí nekonečné množství tvarů, barev, kombinací a práce na vývoji nového designu. Pokud navštívíte Koulíer ve vesničce Ofenda, můžete při exkurzích do výroby sledovat celý složitý výrobní proces a navštívit tvořící dílny.

Ofenda 10, Mrákotín
537 01 Hlinsko

Chrudimsko – Hlinecko

Výroba perníku

Věřte, že na perníku si pochutnávali už egyptští faraoni? Je to tak! Jde o pečivo ochucené typickým kořením a nejstarší dochovaný záznam o cechu perníkářů je z Polska. V českých zemích nastal jeho rozmach za období vlády Karla IV. O tom, že se jedná o skutečné řemeslo, svědčí hlavně technologická náročnost přípravy kvalitního perníku. Nositelem tradice je Pavel Janoš z Pardubic. Perníky vyrábí podle sto let starého rodinného receptu, kdy se například těsto nechává odležet i několik let. Specialitou jsou jejich Perníkové Janošky.

Pavel Janoš
Věry Junkové 306
530 03 Pardubice III

Pardubicko

Huť křišťálového skla „Julia“

Vybroušeno k dokonalosti! Ještě, než tu vznikla sklářská huť, fungovala na stejném místě brusírna a později se zde vyráběly skleněné výrobky. V období socialismu se zboží značky Julia z Piechowic stalo součástí mnoha polských domácností. V roce 2006 část budov bývalé hutě zakoupila polská firma, která zde zahájila výrobu skla založenou do značné míry na starých vzorech. Díky otevření jejích dveří turistům si můžeme prohlédnout každou fázi výroby skla a navíc se zúčastnit workshopů.

Huta Szkła Kryształowego Julia
ul. Kryształowa 73
58-573 Piechowice

Krkonoše a Jizerské hory

Łomnická mléčná hala

Sir mezi sýry! Ve vesničce Łomnica vedou manželé Sokołowští, jedni z nejzkušenějších polských výrobců farmářských kozích sýrů, ekologický statek „Kozia Łąka“ a Łomnickou mléčnou halu, kde nechybí ani firemní prodejna spojená se sýrárnou a dozrávárnou. Z bohatého sortimentu stojí za to vyzkoušet kozí łomnický sýr s pískavicí, který byl dokonce zapsán na národní seznam tradičních výrobků Dolnoslezského vojvodství.

Łomnicka Hala Mleczna
ul. Karkonoska 113B
58-531 Łomnica

Krkonoše a Jizerské hory

Manufaktura Bolesławiec

Takovou jinde nenajdete! Keramika s kobaltovými vzory nanášenými unikátní razítkovou technikou proslavila Bolesławiec po celém světě. Díky této metodě má originální vzhled, který si nespletete s žádným jiným, přesto ve čtvrt století fungující Manufaktuře Bolesławiec dodnes vznikají nové vzory. Návštěvníkům se otevřelo Živé muzeum keramiky, kde si můžete nejen krok za krokem prohlédnout, jak vznikají keramické nádoby nejružnějších tvarů, ale také si sami vytvořit vlastní umělecké dílo.

Manufaktura Bolesławiec
ul. Gdańska 30
59-700 Bolesławiec

Krkonoše a Jizerské hory

Niemczańska vinice

Na zdraví! Věděli jste, že Dolní Slezsko je jedním z polských regionů s bohatou vinařskou tradicí a nejpružněji se rozvíjícím vinařstvím? Vděčí za to příznivým klimatickým podmínkám pro pěstování vinné révy. Proto se také pětice přátel v roce 2017 rozhodla na pěti hektarech ležících na svahu jednoho z Niemczańsko-Strzelińských vrchů založit Niemczańskou vinici. Z jejího jižního svahu se otevírá krásný výhled na pole, lesy a také na panorama historického Němčí. V sousedství najdete Slezskou perníkárnou.

Winnica Niemczańska
Strzelińska 10A
58-230 Niemcza

Soví hory a Strzelińské vrchy

Lutomierské sýry

Řekněte sýýýýý! V rodinné manufaktuře v Lutomerzi vyrábějí sýry z kravského mléka, kterému k dokonalosti stačí přidat jen sůl, bylinky či zeleninu. Ačkoliv se současní majitelé výroby sýrů věnují od roku 2004, sýrárnu najdeme na statku, jehož historie sahá až do 2. pol. 18. století. Dochovala se i původní stodola a chlív se žlaby a pískovcovými sloupy. Statek Pasternak, jak zní celé jméno usedlosti, není jen výrobnou oceňovaných sýrů, ale také certifikovaným prostorem kulinárního vzdělávání.

Sery Lutomiarskie
Lutomierz 29
57-213 Lutomierz

Soví hory a Strzežiňské vrchy

Pohyblivé betlémy ve Vamberčích a Kudowě-Zdróji

Vánoce po celý rok! Pohyblivý betlém z Vamberčic je na území Polska nejstarším. Během desetiletí vytvořil místní hodinář Longin Wittig se synem Hermannem na 800 figurek. Kromě biblických scén stojí za pozornost i žánrové výjevy: horníci pracující v dole, rolníci na poli nebo venkovská zábava.

WAMBIERZYCE

Szopka Ruchoma w Wambierzycach
ul. Objazdowa 6
57-411 Wambierzyce

Kladsko

ŘEMESLA

V historické chalupě v Czermné (městské části Kudowé-Zdrój) najdeme zase betlém skládající se z 250 figurek vyřezaných Františkem Štěpánem – samoukem českého původu, který na něm začal pracovat v 15 letech a jehož jediným nástrojem byl kapesní nůž.

CZERMNA

Szopka Ruchoma w Kudowie-Zdroju
ul. Tadeusza Kościuszki 101
57-350 Kudowa-Zdrój

Kladsko

Pstruží sídliště

Berou, berou? Pstruží sídliště v Myslakowicích – loviště a restaurace v jednom – je místem, kde je král zdejších talířů pouze jeden. Pstruh, protože mluvíme o této sladkovodní rybě. Vyskytuje se pouze v křišťálově čisté vodě a netoleruje jakékoliv znečištění, takže chování pstruzi musí mít zajištěn stálý přítok čisté, dobře okysličené vody. Krakonošovým pokladem – tedy krkonošskou lokální značkou – je tamní pstruh v sladkovinném nálevu, regionální rybí polévka nebo pstruh v bylinkách z pece.

Siedlisko Pstrąga
ul. Łąkowa 4/1
58-533 Myslakowice

Krkonoše a Jizerské hory

Berlova vápenka, Třemošnice

Nemusíte hned začít stavět, abyste měli důvod vydat se do vápenky. V Berlově vápence se totiž dozvíte, jak se vápno vyrábí, kdy bylo poprvé použito a jak vápenný průmysl fungoval. Více než 140 let stará výrobní vápna je evropskou raritou, která si rozhodně zasloužila proměnu do muzejní podoby. Expozice představuje začátky vápenictví v Železných horách, historii Berlovy vápenky, seznámí vás s vápencem jako surovinou a materiálem. Hned vedle vápenky ještě najdete Zemědělské muzeum v Třemošnici.

Berlova vápenka
U Vápenky 495
538 43 Třemošnice

Chrudimsko – Hlinceko

Městské muzeum a galerie ve Svitavách

Valchu s sebou! Najdete zde jednu z největších expozic praček a pomůcek zaměřených na praní prádla. Více informací se můžete dozvědět i o zajímavých budovách ve Svitavách nebo vám tu prostřednictvím 16 příběhů přiblíží historii města a klíčové události. Muzeum připravilo také expozici o rodákovi Oskaru Schindlerovi. Víte, že se Svitavám přezdívalo Město betlémů? V adventním čase můžete v muzeu spatřit unikátní betlém, který je 15 metrů dlouhý!

Městské muzeum a galerie ve Svitavách
Máchova alej 293 Předměstí
568 02 Svitavy

Českomoravské pomezí

Městské muzeum Králíky

Nespleťte se: ne muzeum králíků, ale muzeum v Králíkách bude naším cílem. Městské muzeum se zaměřuje na historii města, řezbářství a betlémářství, protože v minulosti byly Králíky proslulé uměleckým zpracováváním dřeva. Návštěva další části muzea se nese v tónech varhan a představuje příběhy místních mistrů tohoto řemesla. Další z výrazných expozic je věnovaná přírodě, a tak zde najdete nerosty, zkameněliny, ale i exponáty brouků, motýlů, ptáků nebo savců.

Městské muzeum Králíky
Velké náměstí 365
Králíky 561 69

Králíky Sněžník

Mladějovská průmyslová dráha - Průmyslové muzeum, Mladějov

Zveme vás na cestu do historie techniky na Mladějovskou průmyslovou dráhu. Jde o úzkokolejnou trať pocházející z konce 1. světové války, která fungovala až do r. 1991. Obsluhována je původní parní lokomotivou, kterou se povedlo zachovat v dobrém stavu až do dnešních dní. Často jsou tu pořádány nejrůznější tematické akce. Pro úplnost celé prohlídky navštivte ještě Průmyslové muzeum v Mladějově, kde se nachází bohatá expozice zaměřená na železnici. Nechybí ani silniční, zemědělská a stavební technika.

Mladějovská průmyslová dráha
- Průmyslové muzeum
Mladějov na Moravě 121
569 35 Mladějov na Moravě

Českomoravské pomezí

Muzeum českého karosářství, Vysoké Mýto

Bude to jízda! Muzeum karoserií by ani nemohlo být jinde. Expozice muzea je do velké části propojena s historií významné firmy Carrosserie Sodomka, která ve svých dobách patřila mezi špičku v oboru. Na výstavě se dozvíte zajímavosti a nahlédnete do historie této české firmy, uvidíte legendární kočáry a automobily, jako jsou Aero 50 Dynamik, Jawa Minor nebo Škoda VOS. V muzeu navíc pořádají i sezónní akce a výstavy s příbuznou tematikou. Najdete jej kousek za městským úřadem v centru Vysokého Mýta.

Muzeum českého karosářství
nám. Přemysla Otakara II. 96
566 01 Vysoké Mýto

Českomoravské pomezí

Muzeum dýmek Proseč

Muzeum disponuje bohatou kolekcí s více než 300 druhy dýmek, nabízí informace o jejich výrobě, ukázkou nástrojů i materiálů. Neměli byste přehlédnout koutek Sherlocka Holmese nebo přesnou repliku dýmky z filmové trilogie Hobit. Věděli jste, že české země bývaly doslova velmocí ve výrobě dýmek? Na našem území se nacházely desítky výroben, z toho jich 16 sídlilo v Proseči, kde je v současnosti jediná průmyslová továrna na výrobu dýmek v ČR. V téže budově můžete zhlédnout i expozici historie města.

Muzeum dýmek Proseč
náměstí Dr. Tošovského 61
539 44 Proseč

Českomoravské pomezí

Muzeum perníku, Ráby

Pozor, čeká vás tuze sladký výlet! Muzeum perníku najdete v Perníkové chaloupce u obce Ráby nedaleko Pardubic a je skvělým cílem každé rodinné výpravy. Výklad je zábavný i poučný, prohlédnete si různé druhy perníčků, forem i možností zdobení. Z muzea můžete vycházkou pokračovat na Vyhlídku Smolíčkova jelena, k Ohništi pro 12 měsíčků nebo třeba na Kunětickou horu.

Muzeum perníku
Ráby 38
533 52 Ráby u Pardubic

Pardubicko

Muzeum řemesel, Letohrad

Kdyby jen devatero řemesel, v Letohradě jich na vás čeká mnohem víc. Zdejší muzeum je největší svého druhu v České republice a nabízí několik prohlídkových tras. Kromě výstavy řemesel v prostorech sýpky si můžete prohlédnout vozovnu, starou školní třídu, expozici zemědělství, zubní a gynekologickou ordinaci nebo výstavu betlémů. V expozicích najdete tradiční známé i opomíjené profese (kolář, šindelář, bednář). Muzeum funguje od roku 2000 a potěší jeho výborná dostupnost.

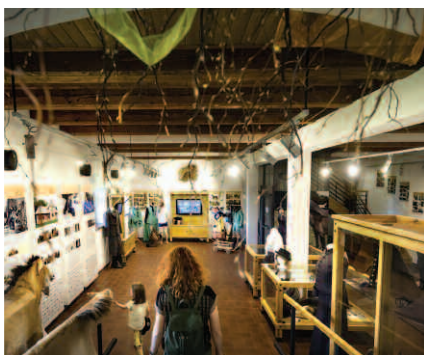

Muzeum řemesel
Nový dvůr 143
561 51 Letohrad

Orlické hory a Podorlicko

Švýcárna Slatiňany - Muzeum starokladrubskeho koně

Expozice starokladrubskeho koně je umístěna v bývalé myslivně, tzv. Švýcárně nedaleko slatiňanského zámku. Dozvíte se spoustu zajímavostí o historii chovu, města i samotné Švýcárny, jezdeckví nebo vozatajství, a také o životě profesora Bílka, který se zasloužil o záchranu starokladrubskeho vraníka. Připravena je projekce filmů o koních, jejich kování či reprodukci. V podkroví najdete expozici „Hospodářské zázemí“ nebo „Magickou místnost“ plnou optických klamů. Děti potěší herna, venkovní herní prvky či fotostěna.

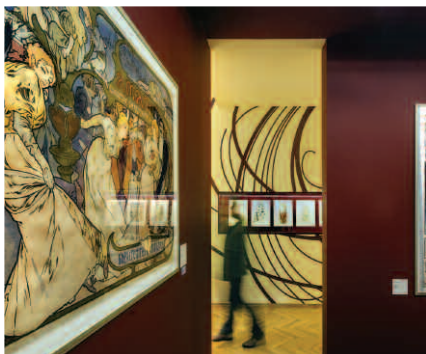
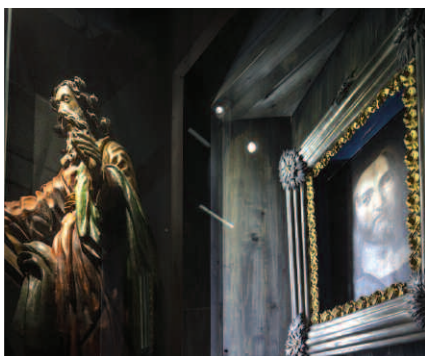

Švýcárna Slatiňany - Muzeum
starokladrubskeho koně
Slatiňany 66, 538 21 Slatiňany

Chrudimsko – Hlincecko

Regionální muzeum v Chrudimi

Dlouho se nudím? Rozptýlí mě Chrudim! Regionální muzeum v Chrudimi se věnuje vlastivědě, přírodním vědám a uměleckému řemeslu, a ve stálé expozici s názvem Mozaika dějin regionu tu najdete zajímavosti a informace týkající se historie Chrudimi a okolí. A to všechno ve velmi zajímavém stylu, kdy před vás postupně vystoupí dvanáct prostorových scén zaměřených na klíčové události v historii města. Milovníky umění potěší výstava plakátů od Alfonse Muchy nebo expozice zaměřená na interiér jídelny od architekta Jana Kouly a lidový nábytek.

Regionální muzeum v Chrudimi
Široká 86
537 01 Chrudim

Chrudimsko – Hlincecko

Regionální muzeum v Litomyšli

Zážitek delikátní jako s(S)metana! Litomyšlské regionální muzeum svou stálou expozicí o dějinách města oslovuje kulturní turisty i rodiny s dětmi. Vystavuje archeologicky odkryté pozůstatky brány a další středověké zástavby i řadu unikátních předmětů technického charakteru. Ani na malé návštěvníky tu nezapomněli, je pro ně připraven speciální dětský program. Kromě hlavní budovy můžete navštívit také Rodný byt Bedřicha Smetany nebo ojedinělou expozici v Portmoneu – Museu Josefa Váchala.

Regionální muzeum v Litomyšli
Jiráskova 9
570 01 Litomyšl

Českomoravské pomezí

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

Za krásou křivek barokních i automobilových se jezdí do Vysokého Mýta. Regionální muzeum zve na expozici Vysoké Mýto světové nebo na expozici hasičské firmy Stratílek, která představuje vývoj techniky z funkčního i designového pohledu. Třetí částí je Muzeum českého karosářství, které odkazuje na historii karosářské firmy Sodomka. Za návštěvu stojí i nedaleký Barokní areál Vraclav, kde najdete expozici barokních plastik původem z poutní cesty z Králíků ke klášteru v Hedeči.

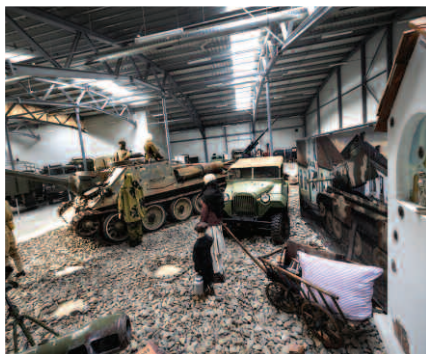

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě
A. V. Šembery 125
566 01 Vysoké Mýto

Českomoravské pomezí

Vojenské muzeum Králíky

Levá, pravá, seno, sláma – a takhle až do Králíků! Zdejší Vojenské muzeum totiž nabízí pestrou expozici zaměřenou na historii československé armády a 2. světové války. Uvidíte ukázky munice, lehké i těžké bojové techniky, výstroje nebo pomůcky pro ochranu před bojovými látkami a podobně. Během některých z akcí můžete na přilehlém polygonu vidět vojenskou techniku přímo v pohybu. Vynechat byste neměli ani blízké dělostřelecké tvrze Hůrka a Bouda, které patří mezi největší podobné stavby u nás.

Vojenské muzeum Králíky
Prostřední Lipka 1
561 69 Králíky

Králický Sněžník

Východočeské muzeum v Pardubicích - Zámek Pardubice

Z podzámčí rovnou na zámek – a proč? Protože Východočeské muzeum v Pardubicích najdete právě v areálu místního zámku. Jeho návštěva vám objasní historii této památky a rodu Pernštejnů, představí obrazovou galerii, rytířské sály a zbrojnici. Muzejní expozice jsou zaměřeny na tradici české měny i díla sklářských výtvarníků. Právě a raný středověk na Pardubicku vám zase představí expozice Proti proudu času. Zpřístupněna je také vyhlídka ze zámecké věže a kryt civilní obrany z roku 1953.

Východočeské muzeum v Pardubicích - Zámek Pardubice
Zámek 2
530 02 Pardubice

Pardubicko

Východočeský památník celnictví, Králíky

Máte něco k proclení? Ne? Ale v Králikách něco mají! Celnictví patří mezi jedno z nejstarších povolání. Díky expozici můžete nahlédnout do života v pohraničních oblastech, na stejnokroje, nástroje, důkazy pašeráctví a další zajímavosti. Ve stejné budově najdete Památník obětem internace, který je připomínkou lidí násilně deportovaných komunistickým režimem do kláštera na Hoře Matky Boží v Králikách. Expozice přibližuje tehdejší režim, princip internace řeholníků a problematiku nesvobody a neustálého pronásledování.

Východočeský památník celnictví
Velké náměstí 367
561 69 Králíky

Králický Sněžník

Národní hřebčín Kladruby nad Labem

Hopsa hejsa... do Kladrub! Tamější hřebčín je jedním z nejstarších na světě a i dnes je domovem a chovatelským centrem původního českého plemene starokladrubského koně. Nabízí několik prohlídkových okruhů - stáje, kočárovnu, postrojovnu a muzejní část s expozicemi věnovanými historii hřebčína. Zajímavá je i prohlídka zámku v Kladrubech nad Labem, okruh věnovaný Lesovně nebo virtuální realita jízdy v kočáře. V roce 2019 bylo Kladrubské Polabí zapsáno na seznam UNESCO jako Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní.

Národní hřebčín Kladruby nad Labem
Kladruby nad Labem č.p.1
533 14 Kladruby nad Labem

Pardubicko

Regionální muzeum Skuteč

Nudě uteč, volá Skuteč! Toužíte vidět nejdelší polobotku v Čechách nebo se projít kamenolomem? Zamiřte do Skutče. Muzeum nabízí stálé expozice přibližující dvě tradiční řemesla – obuvnictví a kamenictví, a to uvnitř i venku, kde vás provedou lomem a jeho typickými pracovišti. Obuvnická expozice pak představuje dávné cechovní řády a památky, vývoj obuvnictví za éry první republiky i fenomén Botany (pamatujete si přece na „botasky“). Mezi exponáty zaujímá zcela výjimečné místo největší polobotka v ČR délkou 1080 mm.

Regionální muzeum Skuteč
Rybičkova 364
539 73 Skuteč

Chrudimsko – Hlincecko

Muzeum loutkářských kultur Chrudim

Nazdárek, tady Kašpárek, přijďte za mnou do Chrudimi! Zdejší Muzeum loutkářských kultur odhaluje tajemství výroby loutek a prezentuje jejich nepřeborné množství. Nabízí stálou expozici, část zaměřenou na filmové loutky, dílnu pro základy animace a výstavu loutek z jiných koutů světa. Muzeum najdete v Mydlářovském domě v centru Chrudimi u Resselova náměstí. A mimochodem – loutkářství v Česku a na Slovensku bylo zapsáno v roce 2016 do seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO.

Muzeum loutkářských kultur Chrudim
Břetislavova 74
537 60 Chrudim

Chrudimsko – Hlinecko

Krkonošské muzeum v Jelení Hoře

Krkonoše, jak je (možná) neznáte! Ve zdejším muzeu si můžete prohlédnout sbírky spojené s kulturou a historií Krkonoš, slezsko-českého pohraničí nebo Dolního Slezska. Tím nejcennějším je však největší sbírka uměleckého skla v Polsku, která vyvolává široký zájem po celé Evropě. V muzeu najdete více než 9000 skleněných objektů z různých historických období, z nichž mnohé jsou unikáty. Díky spolupráci Krkonošského muzea s českým městem Nový Bor můžeme sledovat bohaté sklářské tradice v regionu.

Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze
ul. Matejki 28
58-500 Jelenia Góra

Krkonoše a Jizerské hory

Muzeum Slezský dům v Ziębicích

Dáme si do bytu, do bytu... V téměř 10tisícovém městečku ležícím nedaleko Ząbkowic Śląských se nachází jediné muzeum vybavení domácnosti v Polsku představující exponáty z 19. a 20. století. K vidění je tu nástroj na vymačkávání šťávy, žehlíčko na vlasy (tedy současná kulma) nebo rafinovaný přístroj na hygienické požívání raků, kteří kdysi kralovali jídelním stolům. Zajímavé jsou i sbírky nábytku – nacházejí se zde jak slezské lidové skříně, tak i měšťanský nábytek.

Muzeum Domu Śląskiego
Rynek 44
57-220 Ziębice

Soví hory a Strzelińské vrchy

Muzeum keramiky v Bolesławcu

Po stopách boleslawské keramiky vás povede návštěva této instituce s více než stoletou tradicí. Původně vznikla jako městské muzeum prezentující tradici města a regionu, ale už více než 50 let funguje jako Muzeum keramiky. Oddělení keramiky prezentuje boleslawskou keramiku z doby před rokem 1945, ukazuje mimo jiné techniky její výroby v průběhu věků, od 18. století až po časy 2. světové války, a samozřejmě také tu vytvořenou po roce 1945.

Muzeum Ceramiki w Bolesławcu
ul. Mickiewicza 13
59-700 Bolesławiec

Dolnoslezské bory a Kačavské podhůří

Muzeum papírnictví v Dusznicích-Zdróji

Od papíru k lázním! Než se z Duszníků-Zdrój staly proslulé lázně, proslavila městečko v Evropě zdejší papírna, která po několik staletí vyráběla vysoce kvalitní ruční papír. Zdejší papír se používal na úřadech, ve farních kancelářích, a dokonce i ve školách. Budovy papírny získaly status historické památky, nejvýznamnější z nich je hlavní budova papírenského mlýna z roku 1605. V přízemí probíhala výroba papíru, o patro výše se nacházely byty a výrobní prostory, v podkroví sušárna.

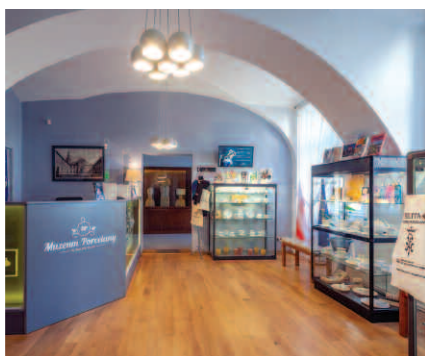

Muzeum Papiernictwa
ul. Kłodzka 42
57-340 Duszniki Zdrój

Kladsko

Muzeum porcelánu ve Valbřichu

Za holkami z porcelánu do Valbřichu! O slezském porcelánu se mluvilo až v Americe, tak není divu, že zdejší továrníci zakládali vlastní obchody ve všech významných městech Evropy. Mezi největší továrny patřila ta, kterou v roce 1836 založil Carl Krister. Při příležitosti oslav 500. výročí udělení městských práv Valbřichu odkoupily městské úřady palác Albertich, v jehož interiérech je dnes vystavena mimo jiné obří sbírka slezského porcelánu.

Muzeum Porcelany w Wałbrzychu
ul. 1 Maja 9
58-300 Wałbrzych

Valbřižsko

Muzeum starého kupectví ve Świdnici

Nekupujte zajíce v pytli a navštivte jedinou muzejní instituci v Polsku věnovanou historii obchodu a kupectví. Najdete ji ve Świdnici – městě, které bývalo v časech své největší slávy jedním z nejmocnějších ve Slezsku. Velkou skupinu místních exponátů tvoří vybavení starých obchodů včetně koloniálu. Seznámíte se tu s originálním nábytkem, pokladnami a obchodními váhami, obaly nebo reklamními štíty. Jediněčná je zejména zdejší kolekce skleněných obalů, především lahví.

Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy
ul. Rynek 37
58-100 Świdnica

Soví hory a Strzežišské vrchy

Muzeum tkalcovství v Kamenné Hoře

U kupce doma. Město se v 18. stol. proslavilo pravidelně pořádanými jarmarky a trhy s plátnem, a tak není náhodou, že muzeum tkalcovství vzniklo právě zde. Jeho sídlem je dům kupce s plátnem – barokní patricijský dům s podloubím v severní frontě zdejšího náměstí. Sbírky skrývají rozsáhlou kolekci nástrojů ke zpracování lnu a tkalcovského vybavení, jako jsou stavy, kolovrátky nebo přeslice. Kromě shromažďování exponátů se muzeum věnuje popularizaci o regionu a jeho historii.

Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze
Plac Wolności 11
58-400 Kamienna Góra

Valbřizsko

Muzeum zámek Łomnica

Loira je možná blíž, než si myslíte! V srdci Údolí zámků a zahrad Jelenohorské kotliny, která bývá často přirovnávána k francouzskému údolí Loiry, najdete zámecký komplex přibližně z roku 1720, jehož parkem se vine řeka Bobr. V objektu tzv. Velkého zámku se nachází Muzeum zámek Łomnica, v bývalé sýpce sídlí lnářský obchod a v hospodářské budově najdete pekárnu, statkářskou prodejnu s regionálními produkty a Zemanskou kuchyni s kuchyňskou zahradou.

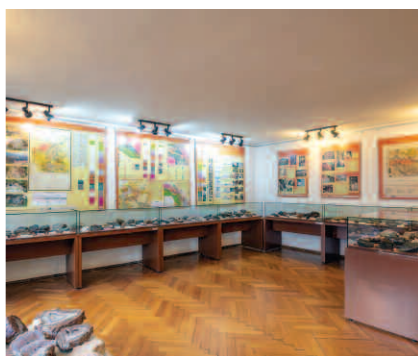

Muzeum Pałac Łomnica
ul. Karpnicka 3
58-531 Łomnica

Krkonoše a Jizerské hory

Muzeum zlata v Złotoryi

Jako na divokém Západě! Muzeum zlata sídlí v městečku s hornickou tradicí ležícím v severní části Kačavského podhůří – Złotoryi. Na přelomu 17. a 18. století se v hornické osadě obyvatelé věnovali těžbě zlata ze sedimentů řeky. Stopou po této „zlaté horečce“ jsou např. celonárodní i mezinárodní závody v rýžování zlata nebo právě existence Muzea zlata. Jeho historická budova muzea pochází z 18. století a je součástí městských hradeb, hned vedle se navíc nachází socha „Rýžovač zlata“.

Muzeum Złota w Złotoryi
ul. Zaułek 2
59-500 Złotoryja

Dolnoslezské bory a Kačavské podhůří

Regionální muzeum v Javoru

Zakousněte se! Slávu Javoru přinesly tradiční perníky pečené rodinou Lauterbachových ve tvaru úlu, přesněji košnice, tedy úlu připomínajícího zvon. Tradice javorských perníků je připomínána i každoročním Svátkem chleba a perníku, který se koná vždy o posledním srpnovém víkend, a také díky expozici v Regionálním muzeu v prostorách bývalého bernardinského klášterního komplexu, kde si můžeme prohlédnout např. bohatě vyřezávané perníkové formy z 18. a 19. století.

Muzeum Regionalne w Jaworze
ul. Klasztorna 6
59-400 Jawor

Dolnoslezské bory a Kačavské podhůří

Muzeum železnice ve Slezsku v Jaworzyně Śląské

Nastupovat, jedeme! Na ploše bývalé železniční výtopyny najdete vše, co souvisí s údržbou a opravami vlaků. Není tomu tak náhodou – v minulosti tu skutečně „lěčili“ jejich bolístky za pomoci jeřábu, montážní jámy, výplachu kotlů, v soustružnických dílnách nebo v kovárně. Prohlédnout si můžete i četné exponáty, mezi kterými nechybí lokomotivy, vagóny, dílenské stroje a budovy – olejárna, uhelný jeřáb nebo točna s půlkruhovou remízou.

Muzeum Kolejnictwa na Śląsku
ul. Towarowa 4
58-140 Jaworzyna Śląska

Valbřížsko

Keltský archeoskanzen, Nasavrky

Do navigace zadejte Nasavrky! V oblasti Železných hor najdete pozůstatky keltských osad, kde, abychom si dokázali představit život Keltů, vznikl archeoskanzen, který se snaží přiblížit vzhled tehdejšího osídlení. Jedná se o rekonstrukci části oppida – keltského města, které ve své kategorii představuje jediný skanzen ve střední Evropě. Kromě prohlídky můžete dorazit na některou z plánových akcí a slavností, navštívit expozici Po stopách keltů v nasavrckém zámku nebo naučnou stezku.

Keltský archeoskanzen
Nasavrky 409
538 25 Nasavrky

Chrudimsko – Hlincecko

Muzeum v přírodě Vysočina - Betlém Hlinsko, Veselý Kopec

Srandy kopec? Na Veselé Kopci jistě! Naleznete zde převážně roubené domy, které dokládají život a práci drobných zemědělců. Většina objektů sem byla přenesena, jediná původní usedlost je čp. 4 – usedlost u Pilných. Zajímavostí je i jedinečná kolekce technických památek na vodní pohon, jako jsou mlýn, olejna, pila či stupník na tříšlo. Nedaleko můžete navštívit památkovou rezervaci lidové architektury Betlém v Hlinsku, kterou tvoří původní roubené stavby z 18. a 19. století.

BETLÉM HLINSKO

VESELÝ KOPEC

Muzeum v přírodě Vysočina – Betlém Hlinsko
Čelakovského 180
539 01 Hlinsko

Chrudimsko – Hlinecko

Bochenkův statek

Zpátky ke kořenům! Hospodářství v Krzelkowě najdete v malé vesnici ležící na Cisterciácké stezce v tichém koutě obklopeném Strzelińskými, Bardskými a Sovími horami. Toto místo je jedním z mnoha certifikovaných Vzdělávacích statků, který vedou obyvatelé vesnice. Jeho smyslem je zvyšovat prestiž profese rolníka, šířit vědomosti o původu potravin a uchovávat kulturní dědictví venkova. Na Bochenkově statku se děti učí, jak roste cuketa, než se dostane na jejich talíř, a co znamená, že je mouka celozrnná i jestli z ní bude chléb.

Bochenkowa Zagroda
Krzelków 35
57-220 Ziębice

Soví hory a Strzelińské vrchy

Bývalý uhelný důl v Nowé Rudě

Znovu jako tenkrát... Od vytěžení ložisek v noworudských dolech už uplynulo víc než 20 let a přitom to tu stále vypadá, jako by hornické práce nikdy neskončily. Přesně 8. února 2000 vyjel na povrch poslední vozík s vytěženým materiálem – v ten den skončila zdejší více než 500letá historie hornictví. V prostředí muzejní výstavy a podzemní turistické trasy se však díky zachované technice a panujícimu autentickému hluku strojů a pásových dopravníků můžeme cítit jako ve stále funkčním dole.

Dawna Kopalnia Węgla w Nowej Rudzie
ul. Obozowa 4
57-401 Nowa Ruda

Valbřížsko

Bývalý uranový důl v Kletně

Důl, který hraje všemi barvami. Odhaduje se, že během pouhých 15 let provozu uranového dolu v Kletně se tu vytěžilo na 20 tun metalického uranu. Zaplavený důl lze i dnes navštívit – podzemní trasa je bohatá na horniny pokryté různými barvami: fialový amethyst, vícebarevný fluorit, modrý chalkopyrit nebo zelený malachit. Jednou ze zastávek během procházky labyrintem chodeb je expozice uranového skla, které při vystavení ultrafialovému záření svítí zeleně.

Dawna Kopalnia Uranu w Kletnie
Kletno 40
57-550 Kletno

Kladsko

Gottwaldówka

Cítíte tu vůni? Zdejší skanzen v kladských Kátech Bystrzyckých, jemuž dal jméno někdejší hospodář, se téměř každý den rozvoní čerstvě pečenými begly – lahůdkami zapsanými na národní seznam regionálních potravin. Stavba je krásným příkladem pro tento region typického statku z 19. století připomínajícího pevnost: budovy z cihel, kamene a dřeva stojí na čtyřstranném půdorysu, vstupuje se do něj přes bránu zakončenou obloukem, zavíranou na pevné veřeje, a na druhé straně se nachází východ na pole a do lesa.

Gottwaldówka
Kąty Bystrzyckie 23
57-540 Kąty Bystrzyckie

Kladsko

Hornicko-hutnický skanzen v Leszczyně

Tomu říkáme tvrdá práce! Hornická tradice v Kačavském podhůří sahá až do dávných dob, i když ve větším měřítku se zde měď těžila od 2. pol. 16. stol. Druhá polovina 19. století patřila rozvoji těžby kamene – hlavně pískovce a vápence, který se pálil v místních pecích. Právě v okolí pecí z 19. století se začalo s pořádáním ukázek tavby kovu, čímž byly položeny základy zdejšího skanzenu. Na jeho území se nachází také Síň hornických tradic, v níž můžeme vidět, jak vypadal život ve středověké Leszczyně a okolí.

Skansen Górniczo-Hutniczy w Leszczynie
Leszczyna 1A
59-500 Złotoryja

**Dolnoslezské bory
a Kačavské podhůří**

Muzeum lidové kultury Krkonošsko-jesenického podhůří

Vydejte se proti proudu času. Na místě staré, tradiční zástavby obce Pstrážné vzniklo v roce 1984 muzeum, v jehož sbírkách se nachází 17 historických objektů lidové architektury z území Krkonošsko-jesenického podhůří. Kromě dřevěné chalupy z 19. století, kovárny nebo koloniálu tu najdete také rekonstruovaný větrný mlýn, lidový amfiteátr a další objekty. Skanzen se nachází na malebném místě na úbočí hory, odkud můžete obdivovat siluetu Sněžky a vlastně i celého pohorí.

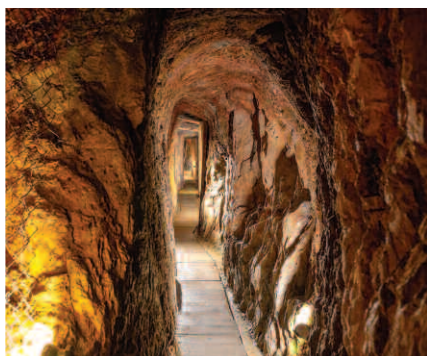

Muzeum Kultury Ludowej Pogórza Sudeckiego
(Skansen Pstrężna)
Pstrężna 14
57-350 Kudowa-Zdrój

Kladsko

Důl sv. Jana v Krobici

Nebuďte nerudní a navštivte uzavřený důl na cínovou rudu! Důl, který pamatuje počátky hornictví na Frýdlantské pahorkatině je zároveň jedním z nejstarších k prohlídkám zpřístupněných dolů v Polsku. Podzemní trasa vás zavede do dvou štol, „Sv. Leopold“ a „Sv. Jan“, v jejichž chodbách pracovali horníci a lámali skálu. Stopy po ruční těžbě jsou v chodbách štoly stále patrné, a exponáty nacházející se v muzejním sále navazují na hornické tradice těchto oblastí.

Podziemna trasa turystyczna
"Kopalnia św. Jan" w Krobicy
Krobica 90
59-630 Mirsk

Krkonoše a Jizerské hory

Stezka mizejících řemesel v Kudowě-Zdróji

Honem, než nám zmizí! K záchraně před zapomenutím profesí, které byly – především na venkově – nesmírně vážené a ceněné, slouží usedlost vedená Urszulou a Bogusławem Gorczyńskými v Kudowě - Zdróji, v městské části Czerмна. Skanzen tvoří několik dřevěných venkovských chalup (např. Chalupa ručních prací, Kovářova chalupa, Chalupa lidových krojů nebo Chlebová chalupa), hrnčířská dílna, mini zoo a větrný mlýn, kterým vlastně na tomto místě všechno začalo.

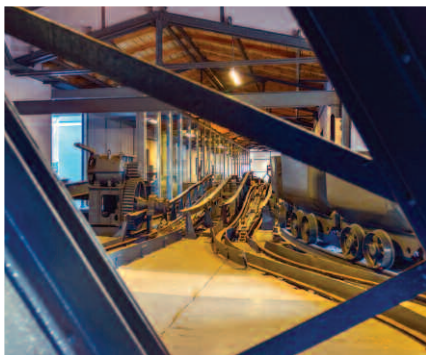

Skansen Szlak Ginących Zawodów w Kudowie-Zdroju
ul. Bolesława Chrobrego 43A
57-350 Kudowa-Zdrój

Kladsko

Starý důl ve Valbřichu

Od uhlí k vědě. Ve Valbřichu, na území bývalého černouhelného dolu „Julia“, najdete Centrum vědy a umění Stara Kopalnia, označované za výjimečnou atrakci postindustriální turistiky v Polsku. Seznámí vás s historií uhlí, hornictví a přiblíží památky a archivní materiály ve zdejším Muzeu průmyslu a techniky. Starými časy doslova dýchají zdejší koupelny, lampárny, kotelny, dílny i historické těžní věže šachet „Julia“, „Sobótka“ a „Dampf“ a také mnoho dalších, s těžbou uhlí spojených míst.

Stara Kopalnia w Wałbrzychu
ul. Piotra Wysockiego 29
58-304 Wałbrzych

Valbřizsko

Tkalcovské domy v Chełmsku Śląském

Na cukr na kafe, na cukr na kafe! Zdejší perla dřevěné architektury byla vystavěna v roce 1707 na zakázku křešovského opata cisterciáckého kláštera Dominika Geyera. Cisterciáci se rozhodli zaměřit na pěstování lnu, který tehdy neustále získával na oblibě. Přivedli proto z Čech tkalce, a tak způsobili, že se z obce stalo důležité soukenické a plátenické centrum regionu. I když v současnosti existuje pouze jedenáct domů z původních dvanácti, přetrvalo jejich označení „Dvanáct apoštolů“.

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Chełmska Śląskiego
"Tkacze Śląscy" Domy Tkaczy - Chełmsko Śląskie
ul. Sądecka 17
58-407 Chełmsko Śląskie

Valbřížsko

Zlatý důl ve Złotém Stoku

Najdete svůj zlatý důl! Těžba zlata v okolí Złotého Stoku má více než 1000letou tradici. Ve Złotém Stoku, kterému se říká „dolnoslezské Eldorado“, jsou turistům zpřístupněny dvě štolý „Gertruda“ a „Czarna Górna“. Část chodeb štolý „Gertruda“ si lze navíc prohlédnout z perspektivy lodičky v úseku cca 200 metrů dlouhém. V „Černé“ štolě na návštěvníky čeká jediný podzemní vodopád v Polsku, který na výšku měří 8 metrů, a také tunel, jímž lze dorazit k podzemní hranici s Českou republikou.

Kopalnia Złota w Złotym Stoku
ul. Złota 7
57-250 Złoty Stok

Kladsko

Domek Laboranta

Znáte poklady Krakonošovy zahrádky? Ve Wilczí Porębě, na horské louce vzdálené od zástavby Karpacze, se nachází dům krkonošských laborantů. Ti se v minulosti věnovali sběru bylin, jejich pěstování, přípravě léků i jejich prodeji. Krkonošský region je na léčivé bylinky bohatý, bylinkářství se tu rozvíjelo po staletí a v 19. stol. se Karpací dokonce říkalo „vesnice apatykářů“. Domek laboranta pečuje o toto dědictví a navíc prezentuje četné exponáty v podobě bohatě zdobených laborantských krabiček nebo skleněných lahviček a flakonů.

Domek Laboranta
ul. Leśna 9
58-540 Karpacz

Krkonoše a Jizerské hory

Muzeum v přírodě Vysočina - Betlém Hlinsko

Muzeum lidové kultury Krkonošsko-jesenického podhůří (Skanzen Pstrážna)

Grafický design: djpress.pl - Dariusz Dalaszyński

Realizace: djpress.pl

Autor: Dolnoslezská turistická organizace

Fotografie: Dolnoslezská turistická organizace,
Destinační společnost Východní Čechy

Rok vydání: 2023

Vydáno v rámci projektu "Karneval tradic".
Ne.reg.CZ.11.2.45/0.0/0.0/21-033/0003107

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt s názvem "Karneval tradic" je spolufinancován Evropskou unií z prostředků
Evropský fond pro regionální rozvoj „Překračujeme hranice“
v rámci Programu spolupráce INTERREG V-A Česká republika - Polsko.

www.vychodnicechy.info

www.dolnyslask.travel

www.karnevaltradic.cz